

## CENY OGŁOSZEŃ

za wiersz milimetrowy przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dołącza się 25%.

# EXPRES ZAGŁĘBIE

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie

4. 2.—  
KRAKÓW  
Biblioteka Jagiellońska  
sw. Anny 12

Redakcji, Adresacji i Drukarni  
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 5

## ODDZIAŁY:

KIEŁCE. Wesola 7 tel. 13-78; RĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, Sobieskiego 7 i Krakowskiej 1; JADWIGI (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADZ Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7-19-66.

### SKŁAD MATERIAŁÓW WŁOKIENNICZYCH

Właśc. **WŁADYSŁAW BOROWIECKI**

SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 29. Tel. 630-47

poleca: na sezon wiosenno - letni 1938 r. i na każdą porę roku w wielkim wyborze materiały znanych fabryk Bielskich na ubrania i płaszcze męskie, na płaszcze i kostiumy damskie, modne wełny i jedwabie na suknie damskie oraz materiały na mundurki szkolne.

Ceny fabryczne.

Obsługa fachowa.

## Nagroda 100 złotych

W dniu 30 kwietnia r. b. na stacji Sosnowiec zginęła teczka brązowa z papierami zawierającymi między innymi paszport właściciela teczki. Adres właściciela podany w paszporcie. Znalazca otrzyma 100 zł. przy zwrocie teczki. Dyskrecja zapewniona

# Napreżenie między Anglią i Włochami groziło konfliktem zbrojnym

LONDYN, 2. 5. W dniu dzisiejszym wystąpił przed Izłą Gmin premier Chamberlain z przemówieniem, dotyczącym

ostatnich rozmów angielsko-włoskich, zakończonych zawarciem układu między dwoma państwami.

Chamberlain zaapelował do Izby o przyjęcie tego układu. Równocześnie zreferował sprawę interpelacji grupy Partii Pracy, która wystąpiła z ostrą krytyką tego układu, zarzucając mu jak najdalej idący oportunizm, tudzież szpiegostwo.

Układanie się bowiem z państwem, które gnębi niezłomnie wolny naród hiszpański oraz zbrojnie interweniuje w Hiszpanii jest nonsensem, gdyż jest rzeczą jasną, iż układ ów będzie tak długo szanowany przez Włochy, dopóki im to będzie wygodne. Układ ten poza tym zgwałcił ducha paktu Ligi Narodów, oraz zasadę bezpieczeństwa zbiorowego.

Chamberlain, odpowiadając na to, oświadczył, że dalszy głos naprężenia między Włochami a Anglią mógł do-

prowadzić do konfliktu światowego, którego należało za wszelką cenę uniknąć. Stosunki angielsko-włoskie, które były pod każdym względem nie zadowalające, doszły wreszcie do takiego punktu, że było obowiązkiem jakiegoś je naprawić, tudzież złagodzić sytuację. Dalsze trwanie w tym stanie rzeczy równało się ustawicznemu przybliżaniu wojny światowej.

Układ angielsko-włoski jest tylko częścią generalnej linii polityki rządowej, linii, zmierzającej do przywrócenia w świecie zaufania. Zaufa-

nie to jest tego rodzaju, aby wszyscy uwierzyli, iż pokój może być utrzymany. Bez tego rodzaju zaufania wszelka praca nad utrzymaniem pokoju będzie niemożliwa. Trzeba usuwać punkt po punkcie przeciwności i różnice, a wtedy dopiero można dojść do zadowalających rezultatów.

Już teraz układ angielsko-włoski przyczynił się do znacznego odprężenia sytuacji w świecie. Jeśli chodzi o przyrzeczenia włoskie, dotyczące Hiszpanii, której interpelacja laburzystów nazywa iluzorycznymi, to z tym

zdaniem rząd Wielkiej Brytanii nie może się zgodzić, jako, że uważa on je jednak za wynikające z dobrej wiary.

Co się tyczy uznania podboju Abisynii przez Włochy, to sprawa ta nie gwałci wcale idei bezpieczeństwa zbiorowego, tudzież paktu Ligi Narodów, jako, że wypływa ona jedynie z poczucia suwerenności każdego państwa. Każde państwo może ten podbój uznać lub nie.

W tych warunkach interpelację laburzystów Izba powinna uznać jedynie za objaw emfaticznego krasomówstwa.

## Proszek NIL - to chluba polskiego i chrześcijańskiego przemysłu mydlarskiego.

Poznańskie Zakłady Chemiczne „Promień”  
Poznań, Dąbrowskiego 79.

## Pożegnanie Hitlera odjeżdżającego z wizytą do Rzymu

BERLIN, 2. 5. Kanclerz Hitler wyjechał w poniedziałek po południu do Rzymu. Odjeżdżającego kanclerza ze gnali na dworcem Anhalter wszyscy ministrowie, podsekretarze stanu, przedstawiciele władz partyjnych, przedstawiciele armii i marynarki oraz zastępca kanclerza na czas jego nieobecności, marszałek Goering. Hitler odby-

wał podróż w specjalnym pociągu salo nowym, w którym oprócz niego znajdują się tylko jego najbliżsi adiutanci.

W odstępie 10 minut za pociągiem Hitlera odjechał drugi pociąg towarzyszący, w którym jadą ministrowie i członkowie armii, którzy towarzyszą mu w podróży do Włoch.

## 19 osób poniosło śmierć w katastrofie samolotowej

RZYM, 2. 5. W dniu wczorajszym o godz. 2-ej po południu uległ katastrofie 3-motorowy samolot „La Littoria”, zdążający z Brondizi do Rzymu. Samolotem tym powracało z Tirany wielu pasażerów, którzy brali udział w uroczystościach weselnych króla albańskiego Zogu. Samolot z powodu złego stanu atmosfery rozbił się o wzgórze Valle Cupa pod Formią. Aparat spłonął a wszyscy pasażerowie i członkowie załogi ponieśli śmierć. Wśród ofiar których liczba wynosi 19, znalaz-

wał się i poseł albański w Rzymie Jafer Bey Ville. W dniu dzisiejszym w Formii odbył się pogrzeb ofiar katastrofy.

Kto znakomite

**Piwo TYCHY**

codziennie kosztuje  
Temu zdrowie i humor stale  
dopisuje.

## Uroczystość w Katowcach W III ROCZNICĘ POWSTANIA ŚLĄSKIEGO.

KATOWICE, 2. 5. W dniu dzisiejszym wieczorem rozpoczęły się w Katowicach uroczystości związane z rocznicą III powstania Śląskiego. Przemówienie na rynku katowickim wygłosił wojewoda śląski dr. Grażyński.

## Oksplzja gazów W RAFINERII NAFTY.

GORLICE, 2. 5. W Gliniku Maria nopolskim w rafinerii nafty firmy „Galka” z przyczyn dotychczas nie ustalonych nastąpiła eksplozja gazów w laboratorium, powodując równocześnie pożar budynku. Siłą wybuchu wyrzucony został na zewnątrz laboratorium robotnik, Kazimierz Szufnara, który doznał poparzenia adrupiego stopnia. Pożar ugasiła miejscowa straż pożarna wraz z robotnikami rafinerii.

## Wyrok śmierci

na Maruszczykę - zatwierdzony

WARSZAWA, 2. 5. Warszawski sąd apelacyjny rozpatrywał sprawę głośnego bandyty Nikofora Maruszczyki. Sąd apelacyjny oddał wniosek obrony o zbadanie jego stanu umysłowego jako bezpodstawny i zatwierdził wyrok skazujący Maruszczykę na śmierć za zabójstwo wywiadczy policyjnego w Warszawie. Maruszczyka odwołany został z powrotem do więzienia wadowickiego.

## Jędrzejowska mistrzynią Wegler

BUDAPESZT, 2. 5. W finale turnieju tenisowego o mistrzostwo Węgier w Budapeszcie Jędrzejowska pokonała zwycięstwo nad Czeską Mülle Hein zdobywając tytuł mistrzowski.

## Piekło kobiet?

### Delegacja ludowców NA ZAMKU.

WARSZAWA, 2. 5. Jak slychać Pan Prezydent RP. przyjął ma na Zamku delegację ludowców, złożoną z inż. Solarza, mecenasa Kłoca i p. Małarza jednego ze skazanych za zająścia w Krzeszowicach w czasie strajku chłopskiego. Delegacja przedłożyła ma Panu Prezydentowi prośbę o darowanie kary zasądzonym za zająścia krzeszowickie.

### Sprawa hr. Wielopolskiej BERLINIE.

WARSZAWA, 2. 5. W najbliższych dniach znajdzie się już na wierzchu sąd wyjątkowego w Berlinie sprawa hrabiny Oktawii Wielopolskiej, która od roku już blisko przebywa w więzieniu śledczym w Moabiecie w Berlinie pod zarzutem udziału w aferze szpiegowskiej.



Rzecznik patentowy  
**Dr. inż. M. KAUFMANN**  
 Katowice ul. Mieleckiego 10 tel. 815.06  
 Patenty na wynalazki, wzory, znaki  
 towarowe i porady w zakresie ochro-  
 ny przemysłowej.

## Recepta

We wczorajszym numerze zamieści-  
 liśmy wyjątki wywiadu z Ignacym  
 Paderewskim, który ukazał się w  
 dzienniku „Nowa Rzeczpospolita”.

Na ten temat agencja „Iskra” pisze:

Organ „frontu Morges”, wychodzą-  
 cy od kilkunastu dni w stolicy dzien-  
 nik „Nowa Rzeczpospolita”, zamieścił  
 właśnie wywiad swego „specjalnego  
 wysłannika” z bawiącym w miejscowości  
 Rioud Bosson sędziwym Ignacym  
 Paderewskim.

Zasłużony wielce, zawsze patrio-  
 tycznym duchem owiany wielki arty-  
 sta-muzyk uznał za wskazane wypo-  
 wiedzieć się na temat „zgody w naro-  
 dzie”, „sposobów i warunków, przy  
 jakich zjednoczenie narodu da się  
 urzeczywistnić”.

Ignacy Paderewski od wielu, wielu  
 już lat bawi poza Polską. Jest zdala  
 od kraju i nie ma możliwości bezpośred-  
 nio z obserwacji, wprost z doświad-  
 czeń kształtować swe poglądy. O pra-  
 dach i przemianach, zjawiskach i ich  
 przyczynach, dowiadyuje się drogą po-  
 średnią: z relacji pisemnych czy ust-  
 nych, z lektury czy też od ludzi, któ-  
 rzy go odwiedzają. Czy znaczy to, by  
 jego rozumowanie były pozbawione  
 wnikliwości i logiki? Bynajmniej. Są  
 one tylko oparte o subiektywnie zabar-  
 wione wiadomości, które są mu do-  
 starczane... I co jeszcze ważniejsze —  
 są rozważane (jak się sam w ostatnim  
 wywiadzie wyraża) przez „człowieka  
 w podeszłym wieku”, z „perspektywy,  
 którą się osiąga w miarę, jak się lata  
 posuwają”...

To też niewątpliwie to oddalenie  
 od kraju, ten brak bezpośrednich wra-  
 żeń i ta starcza „perspektywa” nadają  
 swoiste piętno wynurzeniom I. Pa-  
 derewskiego na temat możliwości  
 „zgody i zjednoczenia”.

Ignacy Paderewski staje obecnie  
 na stanowisku, że zjednoczenie osią-  
 gnąć się da w drodze... kompromisu.  
 Jest zwolennikiem nie programowych  
 założeń, ale po prostu „pogodzenia”  
 za pomocą kłajstru kompromisowego.

Oczywiście to stanowisko już wska-  
 zuje, że I. Paderewski ze swej oddali  
 nie orientuje się w naszej rzeczywisto-  
 ści.

Te czasy, które I. Paderewski zachował  
 w swej pamięci z okresu, gdy  
 sam brał udział w takiej robotce, daw-  
 no już minęły...

Dziś jesteśmy już w stadium, kie-  
 dy programowe, ideologiczne założenia  
 górują nad zakusami kompromisów  
 wymi, nad tymi „liaisons dangereuses”,  
 flirtami międzypartyjnymi, które  
 następstwem bywały spółki, zawie-  
 rane na krótką metę i wypowiediane  
 nie wciąż przez „partnerów”.

Dziś „zgoda” i „zjednoczenie” to  
 już nie kwestia, jak rozparcelować  
 teki ministerialne i „porozdawać” man-  
 daty parlamentarne — ale zasadnicza  
 kwestia zawarcia sił twórczych w spo-  
 łeczeństwie dla wyższych celów: dobra  
 ogólnego i obrony Polski.

I dlatego też I. Paderewskiego ra-  
 dzi, że „grupa rządząca” występuje z  
 „programem maksymalnym”, że po-  
 dejmuje wysiłek zorganizowania spo-  
 łeczeństwa w myśl pewnej „zgóry us-  
 talonej ideologii”.

Bo I. Paderewski nie przeżył w  
 kraju tej ewolucji, jaka zaszła w cią-  
 gu 12-tu lat ostatnich — i nie ma zro-  
 zumienia już dla programowych, ide-  
 ologicznych założeń, które torują so-  
 bie drogę do realizacji, tworzą źródło  
 spieć w życiu naszym społecznym i  
 politycznym.

To też drogę do „zjednoczenia” wy-  
 obraża sobie I. Paderewski jako na-

# Niemcy opanowują gospodarczo Hiszpanię wygrywają walkę konkurencyjną z Włochami

Londyńskie „Financial News”, or-  
 gan City, piszą o podboju ekonomicz-  
 nym Hiszpanii przez Niemcy: „W  
 Hiszpanii, tak samo jak na Bałka-  
 nach, Niemcy robią dobre interesy.”

Wówczas gdy Włosi podjęli duży  
 wysiłek militarny w celu zapewnienia  
 zwycięstwa gen. Franco, Niemcy uczy-  
 nili sporo, aby zmonopolizować na  
 swoją korzyść organizację ekonomicz-  
 ną na terytorium zdobytym”.

„Ujawniło się to bardzo jasno od  
 czasu, gdy nacjonaliści hiszpańscy  
 przystąpili do realizowania swego pro-  
 gramu rekonstrukcji i rozbudowy ży-  
 cia gospodarczego. W Andaluzji np.  
 przystąpiono do pracy nad stworze-  
 niem wielkiego centrum przemysłu  
 włókienniczego. W Sewilli, w Grenadzie  
 powstały fabryki posiadające  
 2000 warsztatów tkackich. Przedzalnictwo  
 andaluzyjskie rozpoczyna działalność w

jesieni; pracować tam będzie 400 war-  
 sztatów tkackich i 20.000 wrzecion.

Wszystko to jest opanowane przez  
 Niemców. Z Niemiec sprowadza się  
 maszyny tkackie, ich inżynierowie o-  
 pracowują plany, ich technicy i maj-  
 strzy wykonywują nadzór nad pracą.  
 Tak też się dzieje gdzieindziej. W  
 Tetuanie (Maroko hiszpańskie) Niem-  
 cy budują kilka fabryk cygar i papie-  
 rosów”.

„Niejednokrotnie dochodziło do  
 walki konkurencyjnej między przed-  
 sięwzięciami włoskimi i niemieckimi;  
 wygrywali zawsze Niemcy, którzy  
 ofiarowywali wszystko po niższych  
 cenach”.

„Nie dziwnego, iż Włosi zadają so-  
 bie często pytanie, jak to będzie wy-  
 glądało, gdy ustaną wreszcie starcia  
 orężne, czy nie okaże się wówczas, że  
 Niemcy zagarnęli lwią część spodzie-  
 wanych korzyści”.

A.

## Podziękowanie.

JW Panu dr. Wiśniewskiemu za wyleczenie syna mego Władysława  
 z ciężkiej choroby oraz JW Panu dr. Fumence za szczęśliwie dokonaną  
 operację synowi Marianowi, p. felezerowi Koprzywie, p. Matyldzie i  
 obsłudze szpitalnej w Czeladzi składa tą drogą serdeczne podziękowa-  
 nie Ojciec

**WIKAREK WŁADYSŁAW.**



RADA NACZELNA OBOZU ZJEDNOCZENIA NARODOWEGO

Na zdjęciu — rzut oka na plenar-  
 ne obrady Rady Naczelnej Obozu  
 Zjednoczenia Narodowego, która od-  
 była swe konstytucyjne zebranie pod  
 przewodnictwem szefa O. Z. N. gen.

Skwarczyńskiego.

W pierwszym rządzie w środku  
 obok czołowych działaczy GZ.N siedzi  
 szef OZN gen. Skwarczyński.

## Sprawa przymusowych organizacji w rolnictwie Doniosła konferencja w Ministerstwie rolnictwa

Odbyła się w Ministerstwie rolnic-  
 twa, pod przewodnictwem min. Fu-  
 niatowskiego, konferencja przedstawi-  
 cieli czołowych działaczy z terenu rol-  
 niczego, przy udziale prezesów izb rol-

niczych, organizacji ogólnoro-  
 lnich oraz delegatów szkół rolniczych. W  
 konferencji wzięli także udział obaj  
 wiceministrowie oraz dyrektorzy de-  
 partamentów M. R. i R. R.

Tematem obrad było zaga-  
 dzenie organizacji rolnictwa. W dyskusji, po  
 referacie informacyjnym insp. Krzy-  
 żeńskiego, omawiającym ogólne kon-  
 cepcje form organizacji w rolnictwie,  
 zabrał głos wicemin. Jaroszyński, pod-  
 kreślając, że organizacja rolnictwa w  
 Polsce ma do wyboru dwie drogi:  
 dobrowolne formy organizacyjne (na  
 wzór samorządu terytorialnego) oraz  
 organizację pośrednio - przymusową,  
 podporządkowaną ogólnym wytycz-  
 nym z góry.

Problemy te nie są dotąd w orga-  
 nizacji rolnictwa polskiego rozwiązane,  
 a konferencja powyższa miała na  
 celu niejako wysunięcie inicjatywy w  
 tym kierunku.

W obszernej dyskusji wskazywano  
 m. in., iż rolnictwo polskie przyni-  
 zuje wielką wagę do problemów celo-  
 wej organizacji, że problemy te są nie-  
 zmiernie skomplikowane i wymagają  
 wszechstronnego ujęcia. Na zakoń-  
 czenie nie wicemin. Jaroszyński podkreślił,  
 iż konferencje podobne będą jeszcze  
 niejednokrotnie organizowane z udziałem  
 przedstawicieli najszerszej i naj-  
 bardziej kompetentnej opinii rolni-  
 czej.

**Czy jesteś członkiem LOPP?**

## Na froncie politycznym

„KUZNICA” NIE OPowiedziała się  
 Śląska grupa Kuznicy, która współpra-  
 cowała ze Związkiem Młodej Polski —  
 do chwili obecnej nie zajęła wyraźnego  
 stanowiska na temat ostatnich secesyj z  
 ZMP.

W prawie tej odbyć się ma w trzech  
 dniach konferencja tej grupy.

### W ZWIĄZKU MŁODEJ POLSKI.

W najbliższym czasie ukażą się w  
 stike wydawnictwa ZMP, a więc „Młoda  
 Polska”, „Młoda Wieś”, „Akademik”,  
 „Bojownik Pracy”. Okazuje się, że Zwią-  
 zek Młodej Polski z kresu p. Rutkow-  
 skiego nie był wcale zarejestrowany w  
 Komisariacie Rządu, wobec czego został  
 obecnie zarejestrowany, przystępując do  
 wydawania wyżej wymienionych pism.

Sprawozdanie rachunkowe poprzednie-  
 go kierownictwa zostało ukończone.  
 Część dotycząca rozrachunków wydatków  
 w okręgach zostanie rozpotrywana w  
 przyszłym tygodniu.

W Krakowie, gdzie początkowo więk-  
 szość opowiedziała się przeciwko nowemu  
 kierownictwu, obecnie nastąpiła zmiana,  
 gdyż coraz więcej członków opowiada się  
 za nowym kierownictwem ZMP, z majo-  
 rem Galinatem na czele

## Reumatykom

szczególnie dają się we znaki  
 nagłe i częste zmiany pogody.  
 Bóle reumatyczne i artretyczne  
 usmierza Togal. Tabletki  
 Togal stosowane w daw-  
 kach po 2 do 3 tabletek 3  
 razy dziennie przynoszą  
 ulgę w tych cierpieniach.

**Togal**

## Budowa wielkiej rzeźni W SANDOMIERZU.

Zatwierdzony został projekt budo-  
 wy wielkiej rzeźni eksportowej w San-  
 domierzu. Rzeźnia będzie najwięks-  
 szym tego rodzaju zakładem w Mało-  
 polsce. Budowę rzeźni przeprowadzi  
 zarząd miejski Sandomierza, przy-  
 czym Fundusz Pracy przeznaczył na  
 ten cel pożyczkę w wysokości 600.000  
 złotych. Poza Funduszem Pracy do  
 finansowania budowy rzeźni ma się  
 także przyczynić B. G. K. Ogólny  
 koszt budowy wyniesie około 1 milion  
 złotych.

# ŚWIĘTO 3-MAJOWE

Konstytucja Trzeciego Maja nie weszła w życie — sprawiła to upadek Polski. Nie zostały jej postanowienia wobec przemian w strukturze społecznej, dokonujących się w 19-ym stuleciu — a jednak promieniowała przez mroki niewoli, jaśniała w erze zaborczej, krzepiła serca i dusze, była drogą i umiłowaną, czczoną uwielbioną. W miarę, jak mijaly lata i lat dziesiątki od jej uchwalenia, co pamiętnego 3 maja 1791 roku, coraz mniej realnej i konkretnej treści czerpać z niej można było; jej prawne ujęcie położenia warstwy mieszczańskiej i chłopskiej stały się z biegiem czasu anachronizmem; jej uprzywilejowanie stanu szlacheckiego ustąpiło pojęciem równości demokratycznej wszystkich stanów; jej — zrozumiał pod koniec 19-go stulecia — brak zainteresowań warstwą robotniczą zastąpiony został w ciągu 19-go wieku wzrastaniem coraz większej wagi, jaką zaczęto nadawać kwestiom socjalnym i potrzebom świata pracowniczego.

A jednak mimo to Konstytucja Trzeciego Maja nie uрониła poprzez stulecie niewoli nie ze swego blasku i znaczenia, przetrwała wszystkie przemiany społeczne, zachodzące na przestrzeni czasu od upadku Polski do jej wskrzeszenia.

Przestała być drogowskazem, a stała się symbolem.

Stała się symbolem ładu prawnego, myśli ustrojowej — testamentem, przekazanym ludziom, zrodzonym w niewoli, przez grono patriotów, Stanisława Małachowskiego, Ignacego Potockiego, Hugona Kollataja, którzy widząc nadeciągającą tragedię państwa, postanowili ją powstrzymać reformą rządu, wzmocnieniem sił wewnętrznych, ustaleniem z docielem czasu uzgodnionych norm prawnych.

To było punktem wyjścia o zamierzaniem twórców zamachu trzecioma-jowego, to tchnęło w przywódców „stronnictwa patriotycznego” myśl do konania przewrotu ustrojowego, polegającego na ustanowieniu silnej władzy wykonawczej, niezależnej sądowniczej i wywołanej z oków „liberum veto” ustawodawczej.

Wagę tego przewrotu — bo była nim Konstytucja Trzeciego Maja i z treści swej i ze sposobu uchwalenia — uświadamiali sobie nasi ojcowie w erze niewoli. Tym większe klęski na ich głowy spadały, im sroższy był ucisk — tym promienieściej z oddału dziejowej jaśniał Trzeci Maj, tym wymowniej stawał się przykładem, że przyszłe wyzwolenie łącznie być musi z ustanowieniem najlepszego ustroju, z siłą władzy, z dogmatem sprawiedliwości społecznej, z ukróceniem wszelkiego bezprawia i warcholstwa, sobiepaństwa i ducha przekory, buty i sobkostwa.

I dlatego to ten ostatni dokument prawny schodzący do grobu Polski Piastów, Jagiellonów i królów elekcyjnych stał się jakby relikwią państwa, wyniesioną przez cały okres zaborczy na ołtarze uczuć patriotycznych, a dzień Trzeciego Maja świętem narodu, modlącego się przy tych ołtarzach o wolność i wyzwolenie.

Dziś jesteśmy w tym szczęśliwym położeniu, że naszą wolność symbolizuje już nie relikwia najszaconiej-sza, ale życie, wokół nas tętniące, rzeczywistość, którą własnymi poczynaniami kształtujemy.

Spełniliśmy to, co nakazywała trzecioma-jowa Konstytucja, każąc co 25 lat przeprowadzić rewizję ustroju, dostosować zasadnicze prawa do zmianionych wymogów. Nie stało się to po 25 latach... Przeszło 125 lat upłynęło, zanim stworzyliśmy podwaliny ustrojowe Polski, czynem Józefa Piłsudskiego wskrzeszonej do wolnego bytu.

I aczkolwiek w tej naszej obecnej ustawie zasadniczej pominęliśmy postanowienia i normy prawne, tak

odległe od tych, które były właściwe dla końca 18-go stulecia — to przecież za ducha Trzeciego Maja, tej kuznicy najgłębszego patriotyzmu i krynicy troski obywatelskiej, przeżyliśmy bardzo wiele...

Przeżyliśmy zasadę silnej władzy i potępienie dla wszystkich odruchów,

dzielących naród miast go jednoczyć i łączyć.

Dzień Trzeciego Maja stał się za tem w naszych odczuwaniach, jako wspomnienie przełomowej chwili dziejowej i jako wzór najszczytniejszej myśli patriotycznej.

J. B.

## Program święta 3-go maja w Zagłębiu

Program święta 3-go maja w Sosnowcu: godz. 10.30 — uroczyste nabożeństwo, godz. 11.30 przemarsz przed Ratusz, gdzie odbędzie się przemówienie nac. K. Nawrockiego, godz. 12.30 defilada, o godz. 20-a akademii w teatrze miejskim.

W Będzinie: godz. 9.30 zbiórka organizacji na Placu Prez. Mościckiego, godz. 10-a uroczyste nabożeństwo, godz. 11.30 defilada, godz. 16-a bieg narodowy na przełaj, start przy ul. Sączewskiego.

W Dąbrowie: godz. 10-a rano uroczyste nabożeństwo, po czym wszystkie organizacje przejdą pochodem do pomnika Kościuszki, gdzie wygłoszone zostanie okolicznościowe prze-

mówienie. Następnie odbędzie się akademii w kinie „Ars”.

Zarząd związku drobnego kupiectwa i przemysłu chrześc. w Sosnowcu zwraca się do swych członków z apelem, aby wzięli najliczniejszy udział w święcie 3 Maja. Zbiórka w dniu 3 maja o godz. 10-ej punktualnie przed lokalem związku, przy ul. 3-go Maja 1 m. 12.

W związku z obchodem święta 3-go maja — zbiórka członków związku inwalidów wojennych nastąpi o godz. 9.30 rano w lokalu związku w Sosnowcu przy ulicy 3-go maja 22. Udział członków (inwalidów, wdów i rodziców po poległych) obowiązkowy.

Donoszę Szanownej Klienteli, że nadeszły nowe fasony

**plaszczy męskich, damskich, ubrań męskich**

w najnowszych deseniach oraz oryginalno plaszczki nieprzemakalne angielskie w dużym wyborze poleca

**POZNAŃSKI MAGAZYN ODZIEŻY**

**MICHAŁ MALEWSKI**

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23.

Ceny niskie i stałe.

## „Ziemia kielecka -- Braciom zagranicą” Wycieczki na uroczystości do Kielec

W związku z uroczystościami organizowanymi przez wojewódzki zarząd okręgowy towarzystwa pomocy Polonii Zagranicą w Kielecach pod hasłem: „Ziemia Kielecka — Braciom Zagranicą”, w dniach 7 i 8 maja. Komitet FSPZ, w Sosnowcu komunikuje, iż jest w posiadaniu kart uczestnictwa uprawniających do 50 proc. zniżki kolejowej z Sosnowca do Kielec i z powrotem.

Karty ważne od dnia 6 do 10 bm. nabywać można u, p. M. Paczyńskiego

go — ratusz I-sze piętro.

Szczegółowy program uroczystości, obejmujący również szereg wycieczek w okolicę Kielec, znaleźć można w afiszach propagandowych.

Z uwagi na charakter uroczystości kieleckich, dających wyraz prawdzie, iż jesteśmy jednej krwi i jednego ducha z Polonią z zagranicy pożądanym jest jaknajliczniejszy udział przedsw. a wicielei wszystkich sfer miejscowego społeczeństwa.

## Chrześcijańska czeładź rzemieślnicza obradowała w Sosnowcu

W domu społecznym odbyło się walne zebranie członków związku czeładzi rzemieślniczej chrześcijańskiej w Sosnowcu przy udziale 40 osób.

Po zagajeniu przez prez. Zarębskiego, wyborze prezydium w osobach: p. Fila (przew.) i Czerwika (sekr.) i odczytaniu protokołu z poprzedniego walnego zebrania, prez. Zarębski wygłosił sprawozdanie z działalności zarządu w r. 1937, a p. Nowak złożył sprawozdanie kasowe. Z kolei zabiera li głos przewodniczący poszczeg. sekcji: zdunów p. Balas, rzeźników p. Szyszka i stolarzy — p. Zarębski, informując zebranych o intensywnej działalności sekcji, poczem udzielono głosu delegatowi Oddziału Związku w Będzinie, p. Baranowi.

Oddział ten liczy obecnie ponad 100 członków (w Sosnowcu ponad 400) i ostatnio urządził kurs dla eksternistów.

W końcu po sprawozdaniu ze sta-

nu inwentarza złożonego przez gospodarza lokalu p. Czecha i dyskusji, pod czas której zabierali głos poszczególni członkowie przystąpiono do wyboru władz nowego zarządu.

Wobec zgłoszonej dymisji ustępującego zarządu, któremu zebrani udzieli li absolutorium, dokonano wyboru nowych władz zarządu związku pp. prez. — Fil Tadeusz, wiceprez. Zarębski St., sekr. — Szyszka W., zast. — Wiculski Jan, zast. — Woźniak sekr. — Balas Maksymilian, skarbnik Hermon, gospodarz — Czech Jerzy, członkowie — pp. Grabski Józef i Janasiak Ignacy. Komisja rewiz. pp. Nowak Edw., Dyla Józef, Kolasa Edm., Pieszczyk Wł., i Dziewosz Jan.

Dla wiadomości zainteresowanych, zarząd związku komunikuje, że sekretariat związku czynny jest codziennie od godz. 17 do 20, niedziele i święta od godz. 11 do 12.

## Drzazgi

### Przepisy

W pierwszej dekadzie pada, w drugiej będzie pogoda, a w trzeciej znów będzie padało.

Krytyczne wpływy kosmiczne zapowiadające wzrost nieszczęśliwych wypadków i niebezpieczeństwo katastrof życiowych oraz ożywienie na arenie politycznej i społecznej, gromadzą się głównie około 2, 4, 7, 9, 12, od 14 do 24 i 29-30 maja (już więcej dni zdaje się w maju nie ma).

Taki jest przepis meteorologiczno-polityczno-społeczny na miesiąc maj ułożony przez znakomitego Fr. A. Prengla (Bydgoszcz).

Nas tu, na głuchej prowincji nie dotyczą oczywiście ani katastrofy żywiołowe, ani ożywienia na arenach politycznych — nas dotyczy deszcz, który ma padać sobie w pierwszej i trzeciej dekadzie.

I nie tyle jeszcze ów deszcz, lecz błotko, które „włazi w usta, w uszy, w oczy” — jak mówi poeta — no i w buty.

W buty włazi normalnym trybem, a w wyżej wyszczególnione części tu i tam dzięki uprzejmości panów szoferów, którzy rozpryskują je z zabawną swawolą na przechodniów.

W prowincji Alberta w Kanadzie wydano nowe prawo, przewidujące kary identyczne z karami za nieostrożną jazdę, dla tych automobilistów, którzy jeżdżąc po miastach obryzgują przechodniów błotem. Kara będzie wymierzana bez względu na to z jaką szybkością auto jechało.

Wielu panów i pań ma na wiosnę nowe jasne płaszcze. Idźcie więc państwo do władzy i domagajcie się nieustępliwie takiego samego rozporządzenia.

Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy w Katowicach podaje do wiadomości, że termin rozpoczęcia kursu

urządzeń a wystaw sklepowych

ustalony na 25 kwietnia br. przesunęto na 4 maja 1938 r.

Kandydaci zechcą się w tym dniu o godzinie 17-tej zgłosić w sali nr. 96 Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach, ul. Krasińskiego 3.

## Przed X. Targami Katowickimi

Wszystkie wydziały gospodarcze przemawiają za tym, ażeby przemysł szczególnie przetwórczy, oraz kupiectwo — zwiększyło czujność i obrotowość przy zdobywaniu wewnętrznych rynków zbytu i przy chęci utrwalenia się na nim.

Przed wszystkim wcześniej należy zwrócić uwagę na Śląsk stanowiący też cenny teren zbytu.

Kulturalny robotnik, czy inteligent w dziesiątkach tysięcy zatrudniony tutaj w kopalniach, hutach, czy w przemyśle włókienniczym itd. więcej spożywa, lepiej mieszka niż inni w dalszej Polsce, potrzebuje dużo odzieży z większym rozmiarem wykorzystuje wolny czas na sport lub rozrywkę itp.

Ponieważ jednak ludność tu, styka się z obcą produkcją trzeba więc przyjąć z towaram na teren Śląsk i zdobyć go dla wytwórczości krajowej. Najlepiej na wiązać łączność ze Śląskiem przez Targi Katowickie zwiędzane przez Kupiectwo i wszystkie warstwy ludności tego ruchu jego województwa.

Pierwszy w Zagłębiu Chrześcijański

Skład szczołek i pędzli

Lucjan Stybliński

SOSNOWIEC, 3 Maja 30, tel. 61750

Poleca: szczołki, pędzle i art. gospodarstwa domowego jak: wycieraczki, trzepaczki i t. p.

## Powiatowy zjazd podoficerów rezerwy w Zawierciu

Onegdaj odbył się w Zawierciu drugi z kolei powiatowy zjazd delegatów kół Związku Podoficerów Rezerwy, powiatu zawierciańskiego.

W zjeździe prócz licznie zebranych delegatów, prezesów i komendantów kół, wzięli udział przedstawiciele zarządu okręgu: prezes B. Imiolezyk, wiceprezes A. Parys i komendant J. Kwiatkowski z Sosnowca, a następnie prezes Federacji PZO p. Manzagon, komendant Federacji por. Bieńkowski i zastępca p. Gębka z Zawiercia.

Obradom przewodniczył prezes okręgu OZPP, p. B. Imiolezyk.

Po przyjęciu sprawozdań do za twierdzającej świadomości. Udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium.

Następnie dokonano wyboru nowego zarządu. Został p. Konstanty Nawara, prezes. Prezesem jednogłośnie wybrany kół Łazy, członkami zarządu: Aleksander Meszek z Poręby, Bolesław Florczyk z Myszkowa i Kawka, M. Chrapka i Fr. Przybyła z Zawiercia. Komendantem powiatowym pozostaje nadal p. Jan Kania.

### NOWE ŁAZIENKI PARKOWE W JASTRZĘBIU ZDRÓJ.

Jak dowiadujemy się z końcem maja br. nastąpi uruchomienie w Jastrzębiu Zdroju budynku mieszczącego nowe łazienki parkowe, będące szczęśliwym połączeniem pensjonatu z łazienkami, opartym na wzorach zachodnio-europejskich. Ta możliwość korzystania w samym gmachu obok pomieszczenia i utrzymania także z kąpieli leczniczych i zabiegów wszelkich pod stałym nadzorem lekarza zdrojowego stwarza możliwość przeprowadzenia kuracji zarówno dla osób ciężko chorych, którym stan zdrowia nie pozwala na przechodzenie z pensjonatu do łazienek, jak również dla kuracjuszy, którzy z racji zawodu i zajęć mogą korzystać tylko w zimie. Budynek nowych Łazienek Parkowych wyposażony jest najbardziej nowoczesnie, posiada centralne ogrzewanie, wodę bieżącą, zimną i ciepłą w każdym pokoju. Lekarz ordynuje na miejscu i zalegi wydawane są po jego nadzorem. Kuchnia dietetyczna, gustownie meblowana i wyposażenie Nowych Łazienek Parkowych dają gwarancję pierwszorzędnych wyników kuracji prowadzonej jak w zamkniętym sanatorium.



W sporcie czy w tańcu zawsze nieodzowny puder Sudorin. Ap. Kowalski usuwa nieprzyjemny woń potu.

### Zatrzymanie złodziei w Sosnowcu.

Mieszkaniec Sosnowca 16-letni Czesław Paliga (Kuznica 16) zatrzymany został przez policję, jako podejrzany o dokonanie różnych kradzieży na terenie Sosnowca.

Policja w Sosnowcu zatrzymała również St. Łaganowską, zam. przy ulicy 1-go Maja 28, która na szkodę swego chłetodawcy skradła 40 zł. gotówką, przybory piśmienne i inne przedmioty. — Łaganowską osadzono w więzieniu.

Dostał się również w ręce policji 15-letni K. Kurpiós, który w dniu 29 listopada ul. roku wyrwał portmonetkę z gotówką niejakiej Zofii Szot, młodocianego złodzieja oddano pod dozór rodziców.

Na gorącym uczynku kradzieży łowcą na straganu w halach Rozwoju w Sosnowcu został przyłapany znany złodziej St. Jabłoński. Na zarządzenie sądownego śledczego osadzono go w więzieniu.

Reklama dźwignią handlu

Po dokonaniu wyborów, przemówienia okolicznościowe wygłosili: prezydent Federacji por. Bieńkowski, zes Federacji p. W. Manzagon, koprezes okręgu OZPR, p. B. Imiolezyk i wiceprezes okręgu A. Parys.

Ze złożonych sprawozdań wynika, że związek podoficerów rezerwy w powiecie zawierciańskim jest organizacją żywotną, a poza pracami organizacyjno-wyszkoleniowymi bierze czynny udział we wszystkich przejawach życia społecznego i gospodarczego.

## Miła uroczystość w Domu Społecznym w Sosnowcu

W ub. sobotę odbyła się w Domu Społecznym w Sosnowcu miła uroczystość zorganizowana przez Związek Przyjaźni. Było to „święcone jajko”, na którym rozdano świadectwa ukończenia 6-cio miesięcznego kursu słuchaczom Uniwersytetu Robotniczego im. Adama Skwarezyńskiego.

Podczas uroczystości przemówienia wygłosili p. starosta Walewski, del. rob. Wroński i in.

## Siekierą w głowę rywala Tragiczny epilog miłosnych perypetyj

Józefa Machurzanka, mieszkanka wsi Dziarki, gminy Siewierz, adarowana była przez dwóch młodzieńców. Byli to 19-letni, Stanisław Machura i 18-letni Zygmunt Dzieło.

Naturalnie pomiędzy rywalami pa nowała nienawiść.

Ktoregoś wieczoru Machura ukryty za domem swej wybranki, czyhał z siekierą w ręku na nadejście Dzieła.

W chwili, gdy Dzieło znalazł się tuż na progu domu swej wybranki —

Machura wypadł z zasadki i uderzył go siekierką w głowę, po czym zbiegł. Wskutek zadanej rany Dzieło wypląnęła pewna część substancji mózgowej.

Mimo tak poważnego urazu Dzieło żył jeszcze w szpitalu 3 miesiące, po czym w ciężkich męczarniach wyzionął ducha.

Epilog tej sprawy rozegrał się wczoraj przed sądem okręgowym w Sosnowcu, urzędującym na sesji wyjazdowej w Zawierciu.

Po przesłuchaniu świadków sąd wydał wyrok mocą którego Machura skazany został na 7 lat więzienia i 600 z. opłat sądowych.

Naczynia aluminiowe z patentowanymi niegrzejącymi uchwyty „Frigidal” — poleca

**„METALURGIA”**  
Właśc. Stefan Klimaszewski  
Sosnowiec, Warszawska 8.

### DYŻURY APTEK W SOSNOWCU

We wtorek dnia 3 bm. w dzień i w nocy dyżurują w Sosnowcu następujące apteki:

p. Dawiskibowej, Piłsudskiego 18  
p. Turckiego, 1-go Maja 18  
p. Kupferbluma, Nowopogońska 25.

— 35-LECIE PRACY NAUCZYCIELSKIEJ. W bieżącym roku kierownik szkoły nr. 1 w Czeladzi p. Aleksander Cieśliński obchodzi 35-lecie swej pracy nauczycielskiej, w tym 26 lat na terenie Czeladzi.

Kier. Cieśliński poza nauką w szkole poświęca się pracy społecznej, zwłaszcza na polu oświatowym.

Za pracę i pomoc udzielaną powstańcom śląskimi w czasie ostatniego powstania został odznaczony „Wstęgą Powstańców”. Jubilatowi należy życzyć dalszej owocnej pracy.

— O ZNIESIĘNIU. Proces o zniesienie kierownika żydowskiej szkoły powszechnej w Sosnowcu p. Majerczyka zakończył się skazaniem oszerecy Ieka Szwimera na dwa miesiące aresztu, zapłacenie kosztów sądowych oraz symbolicznej zbrojki na rzecz powoda cywilnego.

W sprawozdaniu zamieszczonym onegdaj omyłkowo wydrukowano, że Szeka zany został na 2 tygodnie aresztu, co niniejszym prostujemy.

## Z Zawiercia

### Św. Florian w Zawierciu.

Uroczysty obchód Świętego Floriana, patrona strażaków obchodzony będzie w dniu „Święta narodowego” tj. w dniu 3 maja. Program obchodu włączony został przez strażę rejonu zawierciańskiego w w ogólny program tego dnia.

Straże miejscowe o godzinie 8.30 rano zbierają się na placu remy miejskiej ochotniczej straży pożarnej przy ul. Piórackiego, skąd zwartymi szeregami wyruszą pod Dom Ludowy przylączając się tam do ogólnego pochodu.

### RESTAURACJA — KABARET — BAR — DANCING

## „SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-581. Podziemia tel. 61-394.

Od 1 maja 1938 r.

### Nowość dla Zagłębia.

Wszechstronny, urozmaicony program

## BALETO

PIĘĆ MŁODYCH, PIĘKNYCH DZIEWCZĄT

UWAGA: Wkrótce wystąpi w „Savoy” DUO SUTTH, Polacy, którzy przejechali triumfalnie całą Europę z baletem PARNELLA jako jego główna atrakcja.

## Wiadomości bieżące

Wtorek  
3  
Maj

Dziś: Św. Narod.  
Jutro: Floriana  
Wschód słońca: 4, 4  
Zachód słońca: 7, 04

### TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

#### Grube ryby

Organizacja młodzieży pracującej w dział okręgowy Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, wystawia nieodwołalnie ostatni raz komedię Michała Bałuckiego pt. „Grube ryby” w teatrze miejskim w Sosnowcu w dniu 8 bm. o godz. 20.ej.

Jednocześnie pragnąc udostępnić młodzieży szkolnej poznanie tego arcydzieła repertuaru klasycznego teatru polskiego, w dniu 8 bm. „Grube ryby” zostaną odegrane o godz. 11.30 na poranku w sali teatru miejskiego w Sosnowcu.

Ceny biletów na przedstawienie wieczorowe od 50 gr. do 2 zł., na poranek od 10 groszy do 70 groszy.

Obsadę komedii stanowią pp.: Danuta Cholewicka, Olga Konieczkówna, Wanda Zilingerówna, Arkadiusz Cioślik, Stefan Fularski, Wacław Kalisz, Franciszek Miłka, Kazimierz Nawrocki i Karol Staniewicz. Przedprzedaż biletów poczynszy od dnia 6 bm. w księgarni W. Czechowskiego przy ul. 3 Maja w Sosnowcu.

— ZARZĄD STOWARZYSZENIA ABSOLWENTÓW AKADEMII HANDELWEJ (W. S. H.) w Krakowie, zawiadamia, że walne zebranie członków odbędzie się 5 maja tj. w czwartek o g. 18 w Katowicach w lokalu K. Gogolka przy ul. Kościuszki 53.

### Święcone dla najbiedniejszych w Sosnowcu.

Stow. pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Sosnowcu urządziło w „Niebieskiej Sali” Domu Katolickiego święcone dla najbiedniejszych parafii. Zetrane i zakupione dary przez Stowarzyszenie poświęcił ks. prof. Magott, wygłaszając okolicznościowe przemówienie, dziękując stowarzyszeniu w imieniu obdarowanych.

Po przemówieniu panie z zarządu wręczyły paczki ze święconym. Ofiarowano ogółem 356 osób. Zarząd zaś tą drogą składa serdeczne podziękowanie paniom z Spółdzielni za ofiary, paniom członkiniom za ich pracę przy urządzeniu święconego i wszystkim ofiarodawcom.

— SPROSTOWANIE. W sprawozdaniu z walnego zebrania Spółdzielni Kredytowej w Sosnowcu zakradł się błąd — Mianowicie spółdzielnia wypłaca 4 proc. dywidendy, a nie 1 proc., jak omyłkowo wydrukowano.

## 61-letni starzec poderżnął sobie brzytwą gardło

Wezoraj w godzinach południowych usiłował popełnić samobójstwo 61-letni starzec Kazimierz Walezak, zamieszkały w Milowicach przy ul. Pojazdowej 12.

Walezak, jako emerytowany górnik, znajdował się ostatnio w niezwykłe ciężkim położeniu i nosił się z zamiarem od kilku tygodni popełnienia samobójstwa.

Wezoraj znajdując się w stanie silnego podniecenia chwycił brzytwę i poderżnął nią sobie gardło. Cięcie było tak silne, że Walezak przeciął krtań i mięśnie okalające.

Dzięki natychmiastowej pomocy przewiezionego do szpitala żydowskiego w Sosnowcu starca udało się utrzymać przy życiu.

Stan jego jest jednak bardzo ciężki.



**SPORT**

# Sytuacja w mistrzostwach ligi okręgowej Zagłębia

Po niedzielnych rozgrywkach tabela ligi okręgowej Zagłębia ukształtowała się następująco:

Nazwa klubu	gier	pkt.	st. br.
Czeladzki KS.	13	22	47:18
Zagłębie	13	20	53:22
Warta	13	17	41:25
Unia	13	14	61:27
Brynica	13	14	20:29
Sarmacja	11	12	34:15
Brygada	13	10	29:35
Częstochówka	12	8	17:37
Skra	13	7	22:38
Turyści	13	1	9:57

Poniżej podajemy wyniki pozostałych spotkań ligi okręgowej.

**BRYNICA (Czeladz) — CZĘSTOCHÓWKA 3:2 (3:0).**

Do przerwy zdecydowana przewaga Brynicy, której wyższość nad przeciwnikiem przebijała we wszystkich liniach. Zespół gospodarzy zaprezentował bardzo niski poziom gry, to też przebieg zawodów był ospały i mało interesujący. — Bramki dla Brynicy zdobyli: Myślówiec ki 2 i Kałużny, dla Częstochówki Wozni- ca. Sędziował p. Herman.

**SKRA — TURYSI 3:0 (1:0)**

Z powodu nieprzybycia wyznaczene- go sędziego zawody rozpoczęły się z 45- minutowym opóźnieniem. W dodatku wy- brano sędziego, który okazał się nie przygotowanym do prowadzenia tak po- ważnych zawodów. Obie drużyny zagro- żone są spadkiem i mecz ten właściwie decydował, to też w trakcie gry do- zło do incydentów, na szczęście w porę za- łączonych. Przebieg gry okłótował w moc obustronnych niebezpiecznych mo- mentów podbramkowych.

Więcej opanowania okazała Skra, co zdecydowało o wyniku meczu. Inna rzecz, że rzut karny przy stanie 1:0 po- dyktowany przez sędziego za urojone przewinienie zajmował zupełnie drużyna

Turystów. Bramki zdobyli: Strzelecki 2 i Wolkow-ki 1 z rzutu karnego. Sędzi-ował p. Teichner.

To co w trakcie meczu zdolało zażę- gnać, wytuchło po zawodach. Oto jeden z graczy rzucił się na sędziego, zasypu- jąc go gradem ciosów. Dopiero dzięki interwencji porządkowych zdolało za- zapewnić bezpieczeństwo sędziemu.

**WARTA (Zawiercie) — UNIA (Sępno- wice) 2:2 (2:2).**

Zawody rozegrane w Zawierciu zako- Ńczyły się wynikiem nierozstrzygniętym. Obie drużyny włożyły do gry dużo am- bicji, to też gra była ostra, jednak nie brutalna. Również poziom zawodów za- dowolił publiczność. Nieznaczna prze- waga techniczną miała Unia. W czasie za- wodów spadł gwałtowny grad i na 15 mi- nut gra została przerwana. Bramki zdo- byli: dla Warty Pasierbiński, dla Unii Wiśniewski i Kuc. Sędziował p. Helman z Częstochowy.

## Biegi narodowe w Zagłębiu.

Dziś podobnie jak i w latach poprze- dnych zorganizowane będą narodowe bie- gi naprzelaj w całej Polsce, które mają charakter masowy i powszechny.

Na terenie Zagłębia odbędą się biegi w następujących miejscowościach:

W Sosnowcu start i meta będzie przed ratuszem, gdzie przez zainstalowany me- gafon zawodnicy wysłuchają audycji ra- dioowej przed startem o godz. 16,15. Złó- rka zawodników o godz. 15 w ratuszu.

W Będzinie start i meta biegu będzie przed gmachem starostwa powiatowego w Będzinie. Zbiórka zawodniczek i za- wodników w lokalu Związku Strzeleckie- go w Będzinie, Hala targowa, ul. Modrze- jowska o godz. 14, gdzie odbędą się wy- danie numerów startowych i lądanie le- karskie.

W Dąbrowie bieg rozpocznie się o godz. 12. Start i meta koło poczty. Za- wodnicy winni się zgłosić o godz. 9 rano w dniu 3 maja w lokalu Miejskiego O- srodka Zdrowia przy ul. Sobieskiego 1 do badania lekarskiego.

W Czeladzi bieg organizuje ATS. — Start i meta w parku Jordanowskim pod Bożehą w Czeladzi.

## 375 zł. za 10 zł. WYŚCIGI KONNE W KATOWICACH.

W niedzielę rozegrano w Katowicach 6 gonitw. Pomimo niepogody publicz- ność tłumnie przybyła na tor. Gonitwy dobrze obsadzone i interesujące. 1 — pła- ska — 1600 mtr. — wygrał faworyt Kiwi ór. Szlingmann pod j. Kowalezykiem w 1'51".

2. — Ralier — 3 Zaneffa — 4 — Hei- man Koronny — tot. zw. 22 t. fr. 17-23

2. W drugiej z przeszkodami 3000 m. 4 konie — wygrał Sarmata gr. of. 7 DAK pod j. Grzanka w 4'10" — 2. Habala. 3. Farys II — 4 — Król Herod — tot. zw. 19 — fr. 19-27.

3. W trzeciej z płotami 3000 mtr. — 5 koni — faworyci zawiedli — wygrała nie spodziewanie Dumka Herszlewicza pod Lorencem w 3'35". 2. Hamlet II — ? — Tatarin — 4. Pan Benet — 3. Saturn — tot. 375 za 10 zł. fr. 65-56.

W czwartej płaskiej 1800 mtr. — 7 koni — wygrał Katorznik L. J. hr. Kro- nenberga pod j. Rutkowskim w 2'07. — 2. Ever Aore — 3. — Gwiazdor — 4. — Fru-Fru. — 5. Judica. — 6. Cross Contury 7. Harcerka — tot. zw. 65 zł. fr. 13,16 i 16 zł.

W piątej płaskiej — 1600 mtr. — 6 koni — wygrał łatwo Cyrkon dr. Schling- mann pod j. Kowalezykiem w 1'52" — 2. Klondike — 3. — Honwed — 4. — Styl 5. Cezarewicz. — 6. Czarnobrewy — tot. zw. 36 fr. 24-41 zł.

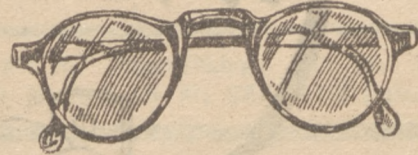
W szóstej płaskiej — 1800 mtr. — 5 koni — wygrał Kanciarz — L. J. hr. Kronenberga pod j. Rutkowskim w 2'04" 2. Jamajka. 3. Sanfer II. — 4. Ijola — tot. 58 fr. 28 i 30 zł.

Wyciąć i Przechować!

### TELEFON ZAŁATWI każde Twe życzenie



Kto dba o swój wzrok nosi okulary ze szklami ZEISS punktual i ZEISS URO — punktual. Bliższych informacji udziela



„OKULARIUM”  
w Sosnowcu vis à vis dworca 61.248  
Własna pracownia wyposażona szlifokawnia szkła. Fachowa obsługa na w najnowsze maszyny do

Wydaje się bezpłatnie okulary dla członków Ubezpieczalni Społecznej i pracowników P. K. P.

### NASIONA nawozy sztuczne, kwiaty cięte i doniczkowe, w dużym wyborze poleca

## Kwiaciarnia B. SERWECINSKIEGO 62 8 53

Sosnowiec, 1-go Maja 6,

### NASIONA kwiaty w dużym wyborze, flanco kwiatowe i warzywne, oraz wszelkie artykuły ogrodnicze nabyć można w ZAKŁADZIE OGRODNICZYM 62 418


## J. NOWAKA

SOSNOWIEC, MOŚCICKIEGO 22.

### ROWERY WSZELKIEGO RODZAJU, ORAZ CZĘŚCI ROWEROWE w wielkim wyborze, najkorzystniej można nabyć w firmie 62 418

## D. DUDKIEWICZ

Sosnowiec Modrzejowska 28



**Wszędzie** „EXPRES ZAGŁĘBIA” dociera i dlatego reklama zamieszczona w „Expresie” odnosi należyty skutek. Ogłoszenia przyjmuje administracja 6-14-97

### W leśnej polanie pod Krzykawką W 75-tą ROCZNICĘ TRAGICZNEJ BITWY.

W środę dnia 4 bm. przypada wigilia pamiętnej bitwy pod Krzykawką w okolicy Sławkowa.

O przebiegu tej bitwy i jej bohaterach będzie mówił red. K. Cwierk w śro- de dnia 4 bm. o godz. 20 w audycji „Za- głębie Dąbrowskie ma głos”.

Zarówno ze względu na 75-tą rocznicę bitwy, jak i z racji zapowiedzianych na najbliższe miesiące uroczystości poświęcenia pomnika na miejscu, gdzie padł płk. Nullo, na które to uroczysto- ści mają przybyć goście z Włoch, a mię- dzy innymi i min. Ciano środowa pog- adanka red. K. Cwierka znajdzie niewą- pliwie żywy oddźwięk wśród radio- słuchaczy zagłębiowskich.

Po pogadance tygodniowa kronika pt. „Co słyhać w województwie kieleckim”.

### Zona przyjechała ZBYT WCZESNIE.

Ostatniej nocy jeden z przechodniów zauważył w centrum Warszawy wiszącą na balkonie w odległości kilku metrów od ziemi na sznurze dziewczynę, oddzianą mimo chłodnej nocy jedynie w koszule. Rozdekoltowana niewiasta poczęła mu dawać rozpaczliwe znaki skutkiem czego podbiegł do niej i wyratował z opresji.

Okazało się, że niewiasta ta została za- proszona na wizytę do prywatnego mie- szkania jednego z urzędników przywa- nych na kolację, w czasie której do drzwi mieszkania zadzwoniła żona urzędnika, wracająca najnie spodziewaniej z Warsza- wy. Przerażony gospodarz, kazal swemu

gościowi schronić się na balkon, przy- czym zdążył jeszcze podać grubą sznur od bielizny, który jednak okazał się za- krótki aby opuścić się nim na ziemię. Roleta zakryta niepożądany widok przed okiem podejrziwej wobec zastawie- nego stołu żony.

### Falszywe 100-złotówki NA ŚLASKU.

Władze bezpieczeństwa od dłuższego czasu prowadziły na terenie pow. święto- chłowieckiego i m. Chorzowa skrupulatne poszukiwania w związku z pojawieniem się znacznej ilości fałszywych bankno- tów 100 złotych.

Po pewnym czasie policja wpadła na trop całej świetnie zorganizowanej szajki kolporterów, których aresztowano. Są to: Antoni Mucha z Chorzowa oraz niejaki Macioczek, Dobias, Pastuszek, Szurawa i Osłizłok z Świętochłowic.

Afera fałszerska zatacza szerokie krę- gi. Ustalono, że fałszyfikaty drukowane są za granicą.

Władze bezpieczeństwa znają już naz- wiska herszta bandy i należy się spodzie- wać, iż w najbliższych dniach znajdzie się on w rękach sprawiedliwości.

Kolportowane przez szajkę fałszyfika- ty 100 złotych są bardzo zrecznie podro- bione, tak, że trudno je odróżnić od praw- dziwych.

### Nożem w brzuch TAJEMNICZE MORDERSTWO

Onegdaj wieczorem mieszkaniem Poskwitowa, gm. Iwanowice, Jan Bur- da, wracając do domu, został ugodo- ny nożem w brzuch przez nieustalono- go na razie osobnika. Burda zmarł. Do- chodzenie prowadzi miejscowa policja

## KINO EDEN

DZIŚ! DZIŚ!  
Dramat obyczajowo społeczny

# ZA ZASŁONĄ

Film, który każdy musi zobaczyć!!!  
W rol. gł. H. ŻELISKA, F. ŻUKOWSKI, M. ŻABCZYŃSKI  
oraz czołowe siły polskiego ekranu i sceny.  
Początek I seansu o godz. 17.30, w niedzielę i święta o godz. 15.50.

Przebieg od **BOLU GŁOWY** DLA DOROSŁYCH ZE ZNACZĄCĄ **KOWALSKINA** przyspiesza i ułatwia **PRZYPRZEZIĘBIENIU GRYPIE I KATARZE**

### Przepowiednie astrologiczne DLA URODZONYCH W DNIE 3 MAJA.

3 maja urodzeni — przybyli na świat pod wpływem gwiazdy Byka — która ob- darzyła usposobieniem gniewnym i u- partym, cechuje ich odwaga, próżność, nieraz arogancja, natura ich rozdwojona, nierzycia wybuchowe lub wielka radość, w umiesieniu są skłonni do samebójstwa, często odczuwają smutek i osamotnienie, lubię wygodę, czasami są leniwi, lubią nowości i stroje. Odczuwają zdolności medjumistyczne i wpadają wtrans jasno widzenia, doskonale poznają się na lu- dziach i wywierają wpływ na otoczenie. Odporność, energia i odwaga przyniesie im sukces życiowy, a w przedsięwziętych projektach mogą liczyć na powodzenie i osiągnięcie celu pożądanego. Przyszłość ich będzie szczęśliwa i będą zabezpieczeni dostatnio materialnie, lecz muszą wystrze- gać się nieodpowiedniego towarzystwa pleci cdmiennej i swobodnych romansów, gdyż to im może zaszkodzić w przyszłej karierze. Dzięki małżeństwu będą spokre- wnione z osobami ustosunkowanymi, któ- rzy im pomogą osiągnąć lepsze warunki- materialne.

Największy wpływ na ich los życia, charakter i przeznaczenie wywiera Mer- kury, szczęśliwy miesiąc listopad, daty dnia 3, 10, 17, 24, liczby loteryjne 2 6 2 1 2.

Organizm ichskłonny jest do chorób sercowych i bólów głowy z powodu pod- rażnień nerwowych, nieraz chorują na bóle zębów i zapalenie oskrzeli.

W roku panowania planety Księżyc, w interesach przedsięwziętych i w pracy przedsięwziętej będzie im się powodzić, lecz wystrzegać się przykrości.

Panie Domu, pamiętajcie!

Każdy sklep  
sprzedający znane z dobroci

**gilzy „Diza”** fabr. A. J. PŁAZAK  
Sosnowiec, Wielka 24

dodaje bezpłatnie  
1 szklankę cienką (do 10 pudełek  
wzgl. piękne kasetki albumy zako-  
piańskie.

— Unikajcie naśladowców! —

**ZAKŁAD RZEZBIARSKO -  
KAMIENIARSKI i BETONIARSKI**  
**A. H. FOCHTMAN**  
Dąbrowa Górna, ul. Kr. Jadwigi 46  
tel. 68-296  
(obok ostatniego przystanku tram-  
wajowego)



WYKONYWA  
pomniki, grobowce,  
rzeźby z kamienia,  
marmuru, granitu i  
sztucznych kamieni  
oraz groby murowane.  
— Dział betoniar-  
ski: stopnie, pod-  
ładki, płyty, siu-  
py, balkony i tra-  
ki, talkonowe  
rury kanalizacyj-  
ne i wszelkie ro-  
boty wchodzące  
w zakres powyż-  
szy. Wykonanie gwarantowane, wa-  
runki płatności do 2-ech lat.  
— Firma istnieje od 1936 r.

### KINO „EDEN”

Dziś!

Humor, romantyzm, tempo, taniec  
i piosenki oto

### Kłopoty małej pani

w roli głównej  
**FRED ASTAIRE** i fenomenalna  
tancerka **JOAN FONTAINE**.

Początek i seansu o g. 17.30  
i w niedzielę o g. 15.50

### DROBNE OGŁOSZENIA

#### POSADY I PRACE

**POTRZEBNY** odsprzedawca ciastek. So-  
snowiec, Prez. Mościckiego Nr. 11 wy-  
twórnia cukiernicza „Ziemiańska”.

**POTRZEBNY** czeladnik na duże sztuki  
i zdolny pod ręczny krawiecki od zaraz.  
Ul. Chmielna 16.

**FRYZJERKI** zdolnej poszukuje M.  
Sztarn Sosnowiec, Targowa 10, tele-  
fon 61911.

#### LOKALE

**POKÓJ** umeblowany, komfortowy w Da-  
browie Górniczej poszukiwany. Oferty  
do Expressu pod „Inżynier”.

**PRZYJME** pana na mieszkanie. Wiado-  
mość w Expressie Zagłębia.

#### KUPNO I SPRZEDAŻ

### MEBLE otomany

nowoczesne tapczany, saloniki i garnitury  
klubowe, fotele, kozetki, materace,  
siatki, wszelkie przeróbki wykonanie so-  
lidne gwarantowane, ceny niskie J.  
TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14.  
Tel. 65-105. Firma egzystuje od 1910 roku.

### Zakład pieczętkarski Lucjan Stybliński

Sosnowiec 3 Maja 30 telefon 61,700 wyko-  
nuje pieczętki szyldy emaliowane itp.

### POMNIKI

I rzeźby artystyczne w dużym wyborze  
oraz wszelkie wyroby betonowe poleca  
biuro „WIKTORIA” Dąbrowa. Biuro ul.  
Narutowicza 35, pracownia, ul. Ka. Bisk.  
Bandurskiego 17. Skrz. poczt. 93. Tele-  
fon 63-436.

### Swiece

do Komunii świętej i kościelne u Piotra  
Koftona, Sosnowiec, Hale Rozwoju.



# Alboril „Z”

najlepsza soda do moczenia białizny

#### Biuro pisania podań

do władz administracyjnych oraz prze-  
pisywań maszynowych **BOLESŁAWA**  
**WYŁONA** w Sosnowcu, ulica Warszaw-  
ka 12 czynne od 8-19.

#### Pieczętki, szyldy

wykonuje chrześcijański Zakład Pieczęt-  
karski L. Wilski, Sosnowiec, Rybna 8.

**POMNIKI** gotowe w wielkim wyborze  
poleca Zakład artystyczno - kamiennar-  
ski Józefa Gajosa Dąbrowa Górnicza,  
Bandurskiego 10.

**SPRZEDAM** maszynę do szycia Singe-  
ra. Sosnowiec, Słazieca 24, J. Wojtasik.

**DO** sprzedania okazjnie motocykl mar-  
ki „Sumbeam” prawie nowy (5600 klm.)  
z przyczepką. Wiadomość w kiosku na  
stacji Łazy k/Zawiercia.

**KUPIE** detektor na głośnik i dynamo-  
maszynę do roweru. Sosnowiec, Żytnia 2  
Kupiec.

**SPRZEDAM** plac 33 prety przy Mazo-  
wieckiej. Wiadomość Staropogońska 33,  
Tomecki.

#### MATRYMONIALNE

**MASZYNISTA** wdowiec czterdziestolet-  
ni zarabia 400 złotych, posiada majątek  
wartości 30 tysięcy, poślubi inteligentną  
panią z posagiem. Sosnowiec, Floriań-  
ska 29 m. 1.

#### ZGUBIONE DOKUMENTY

**ZGUBIONO** dowód osobisty wydany  
przez Starostwo Olkuskie na nazwisko  
Fupki Augustyna, zamieszkałego w Dziu-  
eu który unieważniam.

**JAKÓB** Weingarten zgubił książkę woj-  
skową wydaną przez PKU, Kielce.

**IZRAEL** Wolf Heryng zgubił dowód oso-  
bisty, wydany przez magistrat pińczow-  
ski.

**HELENA** JAROSZ zgubiła dowód kole-  
jowy wydany przez dyrekcję warszawską

#### ROZNE

**PLAC** wydzierżawia, nadający się na  
wszystko blisko dworca. Wiadomość Ku-  
dna 15 u gospodarza.

**UBEZPIECZALNIA** Spółeczna w So-  
snowcu powierzy przedsiębiorcy niwieja-  
jącą placu obok szpitala Centralnego w  
Sosnowcu o przestrzeni 2,850 mtr. za ce-  
nę ryczałtową. Termin składania ofert  
upływa z dniem 10 maja 1936 r. Bliższe  
informacje udzieli Sekcja Gospodarcza  
Ubezpieczalni Spółecznej w Sosnowcu  
pokój Nr. 26.

**PIES** wilezur zaginął, proszę odpro-  
wadzić za wynagrodzeniem, Sosnowiec, Pił-  
sudskiego 10 m. 1.

Km. 1720/37 r.

### Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Będzi-  
nie rewiru II-go, urzędujący w Będzinie  
przy ul. Piłsudskiego pod Nr. 14 na za-  
sadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że  
w dniu 9 czerwca 1936 r. od godz. 10-cj  
rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego  
w Będzinie odbędzie się sprzedaż z pu-  
blicznej licytacji nieruchomości miej-  
skiej składającej się z placu częściowo  
zabudowanego, domu parterowego miesz-  
kalnego, garażu, szop drewnianych, ko-  
nórki itp., szczegółowo opisanej w pro-  
tokule opisu i oszacowania z dnia 31-go  
marca 1936 r., położonej w Będzinie, po-  
wiece będzimskim, województwie kieleckim  
oznacz. polic. Nr. 31 przy ul. Maia-  
chowskiego obejmującej powierzchnię  
1379 mtr. kw., stanowiącej własność Gu-  
stawa Weinziehera i Michalina Wein-  
zieher w równych częściach niepodzielnie  
Nieruchomość ta ma urządzoną księ-  
gę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym  
przy Sądzie Grodzkim w Będzinie pod  
nr rep. hip. 950.

Powyzsza nieruchomość została osza-  
cowana na sumę zł. 46.100. Sprzedaż zaś  
rozpocznie się od ceny wywołanej tj. od  
kwoty zł. 34.575.

Licytant przystępujący do przetargu  
powinien złożyć rekognicję w gotówkę  
w kwocie zł. 4.610 albo w takich papierach  
wartościowych bądź książeczkach wkład-  
kowych, instytucji, w których wolno u-  
mieścić fundusze matelnicze i że pa-  
piery wartościowe przyjęte będą w war-  
tości 3/4 części ceny gicidowej. Przy li-  
cytacji będą zachowane ustawowe warun-  
ki licytacyjne, o ile dodatkowym publi-  
cym obwieszczeniem nie będą podane do  
wiadomości warunki odmienne; że prawa  
osob trzecich nie będą przeszkodą o li-  
cytacji i przysądzenia własności na rzecz  
nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te  
przed rozpoczęciem przetargu nie złożą  
dowodu, że wniosły powództwo o zwolnie-  
nie nieruchomości lub jej części od egze-  
kucji i że uzyskały postanowienie wła-  
ściwego Sądu, nakazujące zawieszenie  
egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech ty-  
godni przed licytacją wolno ogiać nie-  
ruchomość w dni powszednie od godziny  
8-cj do 18-cj, akta zaś postępowania egze-  
kucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Nieruchomość powyższa położona jest  
w pasie granicznym i na nabywie jej po-  
trzebne jest zezwolenie wojewody

Komornik **ALEKSANDER KRAUZE**,  
Będzin, dnia 23 kwietnia 1936 r.

### Przy wzroście zużycia cena elektryczności stale maleje.

Oblicz, jak tanio dzięki naszej taryfie blokowej wypadnie zainstalowa-  
nie kuchenki elektrycznej.

W okresie propagandy od 15 kwietnia do 15 czerwca b. r. dodajemy do  
każdej zakupionej u nas kuchenki elektr. komplet garnków. Na okres  
letni dla gotujących na elektryczności znosimy II blok w taryfie blo-  
kowej.

**ELEKTROWNIA OKRĘGOWA**  
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

### KINO „ZAGŁĘBIE”

Wielka epopea miłosna p. f.

# Miłość i trzy kobiety

W rol. gł. **MAGDA SCHNEIDER, IWAN Petrowicz, Oskar Sima**

Pocz. o godz. 17.30, w niedzielę 15.50.

### Kino „PATRIA”

DZIS PREMIERA!

Wielki dramat sensacyjno-szpiegowski

# 39 KROKÓW

w roli gł. **MADELEINE CAROLL, I ROBERT DONAT**

**UWAGA:** Film „39 kroków” trzyma widza od początku do końca  
w niebywałym napięciu.